

Het Goudblommeke in Papier La Fleur en Papier Doré

Magazine van de Coöperatieve Vennootschap "Het Goudblommeke in Papier"
Magazine d'information de la Société Coopérative "La Fleur en Papier Doré"
Cellebroersstraat 53-55 te 1000 Brussel - Rue des Alexiens 53-55 1000 Bruxelles
Tel. 02 511 16 59

Lauréat du Cäius patrimoine Région de Bruxelles-Capitale 2008
Het volkscafé van 2008 (FM Brussel)
Recommandé par le Guide du Routard 2010 consacré à Bruxelles

De wijze uitspraken van Geert van Bruaene

Ole com bove

Simon Vinkenoog, vriend van Hugo Claus, en bewonderaar van Het Goudblommeke in Papier, schreef vaak over van Bruaene en nog meer over diens "uitspraken". In zijn blog van februari 2008 lezen wij:

"Hoeveel vreugdevol te herinneren ogenblikken; als alles vanzelf ging, ook in de grootste chaos en ontredde ring. En dat deed het. En doet het nog altijd. Het levend bewijs. Ole Com Bove. Ik ben in het trotse bezit van het Livre d'Or de La Fleur en Papier Doré, gevestigd het aloude verloren gegane stadscentrum van Brussel en dat zich afficheerde als le plus vieil estimanet folklorique de Bruxelles. De eigenaar, Gérard van Bruaene ("Zézar, le petit rescapé des Choses Possibles, s'est fait commerçant, comme les autres commerçants.) klein en tijdloos had zijn estaminetje volgestouwd met allerlei dadaïstische voorwerpen, inclusief zijn eigen absurdistische teksten op visitekaartjes, vouwbladen, kleine geschriftjes, van het Cabinet Maldoror - en het Ole Com Bove vornoemd." (vervolg blz. 3)

Het Goudblommeke zat weer "boechedevol"

Een bomvol "Goudblommeke" voor de 3e Algemene Vergadering van de Coöperatieve Vereniging "Het Goudblommeke in Papier - La Fleur en Papier Doré". Na het buffet (waarover wij niets meer durven zeggen omdat eigen lof), het verslag van de voorzitter. Daaruit dienen vooral de verlenging van

ons huurcontract (tot 2023) en de belangrijke gevolgen daarvan voor onze financiën, de werving van 13 nieuwe coöperanten, de belangstelling van vooraanstaande organisaties voor ons cafeetje en de interesse uit het buitenland (o.a. van het Amerikaanse culinaire blad "Bon Appétit", mei 2010)

onthouden te worden. Na het uitgebreide, zeer gedetailleerde, financiële verslag en de daaropvolgende geplogenheden als bespreking, verslag van de controlerende commissarissen, kwijting enz... en het verslag van de voorzitter van de vzw "Geert van Bruae-ne", ging de meeste belangstelling uit naar de uitbreiding van "Het Blommeke". Met een bezoek aan de werf (ooit de bloemenwinkel naast de deur) kon iedereen er zich van ver-

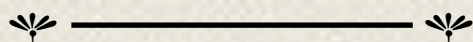

De jaarverslagen werden door een bijzonder oplettend publiek tot in de kleinste details gecontroleerd.

Hoe zo? Niets meer durven te zeggen over het buffet ?

gewissen welk een waaier aan mogelijkheden door die extensie werkelijkheid zal kunnen worden. De algemene vergadering werd na anderhalf uur officieel "gesloten". Wanneer het Goudblommeke dicht is gegaan die maandag (pardon... ondertussen dinsdag) heeft geen enkel belang en wordt slechts kenbaar gemaakt onder dwang en in aanwezigheid van onze advocaten. (d.v.)

Côté cour, côté jardin

Quand vous recevrez ce n° 41 du magazine, nous nous préparerons à essayer les plâtres de votre future cour/terrasse/jardin (quel que soit le nom que vous voudrez donner au nouvel espace de l'estaminet). Et quelques jours plus tard, taratataaaa ! On vous fera sig-

ne à tous de venir voir ça de près.

Ben non, il n'y a pas de photo, parce que :

1. Ce n'est pas encore fini
2. Il n'y pas encore de tables et de chaises, ni de fleurs
3. Ce n'est pas encore propre (Oh non !)
4. On veut que vous veniez voir.

Par contre, si vous avez envie de donner un petit coup de main à la mise au net, ce sera du côté du 8 , 9 ou 10 juillet, on tient des seaux et des brosses à votre disposition. Sur mon épaule un bon génie dit : «Monikske, c'est pas comme ça qu'on trouve de la main d'oeuvre»

Un petit mail à danny.verbiest@skynet.be ou à monique.vrins@pandora.be et on vous attend avec du Mr Propre et - puisqu'on est à Bruxelles - avec une loque à reloqueter... (mv)

Déjà qu'on ne veut pas avouer à quelle heure la guinguette a fermé ses volets. Si en plus on ne peut pas dire à nos lecteurs comme un buffet peut être un plaisir à la Fleur en Papier Doré, alors, on leur cache les choses essentielles de la vie, non ? Voyez plutôt sous l'œil réjoui de notre Geert préféré tout ce qu'il y avait sur la table. Tout frais et plein de goût. Et encore, ni les tartes ni les bières et vins délicieux n'apparaissent.

Si un jour vous voulez faire une promenade en groupe ou fêter quelque chose avec la famille ou les amis, n'oubliez pas que les buffets, c'est toujours comme ça au Blommeke. Chic et pas cher. Eh ! il fallait le dire, tout de même !

(MV)

(vervolg van blz. 1)

Met dit alles heeft Simon Vinkenoog nog niets gezegd over de betekenis van deze uitspraak. "Ole komt bove" of als het erin zit kan (en zal) het

Simon Vinkenoog in "Het Blommeke"

vroeg of laat tevoorschijn komen. Zelfs als het een tijd latent, onzichtbaar aanwezig is, kan het zich ten allen tijde manifesteren.

Bij uitbreiding kan men zelfs zeggen dat "hoe goed verstopt tussen de leugens, de waarheid toch kenbaar wordt". (D.V.)

Reacties van onze lezers

Elke maand krijgen wij wel een aantal reacties op ons "Magazine Het Goudblommeke in Papier-La Fleur en Papier Doré" en (dat schrijven wij graag) allemaal heel positieve. Maar nog nooit kregen wij zoveel respons als na het nummer 40. Daarom willen wij u ook laten meegenieten van deze feedback en enkele voorbeelden publiceren.

Naar aanleiding van de artikelenreeks over Geert van Bruaene schreef ondermeer Michel Guillaume: "(...) *Merci de faire vivre ce Petit Homme du Rien, cette petite pomme ronde, rubiconde, comme le décrivait Scutenaire dans une interview.*

Bonne continuation dans votre entreprise. (...)"

André Bakelants reageert op het artikel over "Het mysterie van de accordeonist" en stuurt ons een foto van de besproken muzikant. =====>

Daniël Van Ryssel (uit Gent) werd er zelfs lyrisch van: "(...) *Ik heb er een gedicht over geschreven. Zo waarschijnlijk al tientallen mij hebben voor-gedaan. Ik stuur het je toe om het bij die verzameling te leg-gen. (...)*

Het Goudblommeke in Papier

Au fond had ik hier 75 jaar geleden al moeten komen om met

René Magritte, E.L.T. Mesens, Hergé en tal van anderen rond acteur dichter denker, magneet Geert Van Bruaene te luisteren naar wat hij te vertellen heeft over de echt moderne kunst. Wat hij aanraadt te doen en te laten om als artiest hoger te klimmen, zichzelf te verheffen.

Sommigen is dat ook meesterlijk gelukt.

Of tientallen jaren later om in diezelfde groezelige gezelligheid

het huwelijk van Hugo Claus mee te beleven, over De Metsiers

en de stichting van Cobra te praten. Ze zijn helaas allen overleden.

Maar wat geweest is overleeft het verleden. Zolang dit blommeke bloeit, zijn beeld behoudt, zullen de herinneringen zich mythisch en onvergankelijk aaneenrijgen, de kunstenaars menselijk maken.

Wij zouden liegen (en dat mag niet) als wij zouden zeggen dat jullie reacties ons geen deugd zouden doen. En al lopen wij nu allemaal met de neus in de

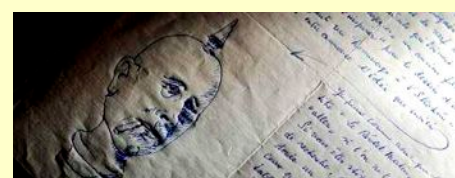

lucht, toch beloven wij dat wij verder alles zullen doen wat in onze mogelijkheid ligt (en 't mag zelfs nog een beetje meer zijn). (De Redactie)

Het stond in de krant Brieven van Magritte verkocht voor 218.000 dollar

"Een reeks brieven en prentkaarten van René Magritte, België's beroemdste surrealistische kunstenaar, is bij Sotheby's in New York voor 218.500 dollar gekocht door "een Amerikaanse instelling". Dat meldt het Britse veilinghuis. Verwacht werd dat de collectie tussen 200.000 en 400.000 dollar zou opbrengen.

Het gaat om correspondentie van Magritte gericht aan zijn vriend en dichter Paul Colinet. De brieven zijn versierd met grillige tekeningen en schetsen. Uit de meer dan veertig brieven blijkt de opvallende invloed van Colinet op het oeuvre van Magritte".

STAMINEE POEZIE

In de statige salons van de Vlaamse Gemeenschaps Commissie werd onlangs de bundel "HAIKU'S IN HET BRUSSELS-HAIKUS EN BRUXELLOIS" aan pers en publiek voorgesteld. Auteur is Marcel BAUWENS, oud-journalist van Le Soir en gewezen professor in de perswetenschappen aan de VUB. Na de ceremonie en de obligate signeersessie zakte de schrijver en zijn gezelschap af naar het nabijgelegen Goudblommeke in Papier om de lancering te vieren.

Foto: © Monique Vrins (2010)

Auteur Marcel BAUWENS

Haiku's moeten aan een strikt rijmschema beantwoorden.

Ze bestaan uit 3 versregels met respectievelijk 5, 7 en 5 lettergrepen. Nauw verwant aan zen bestaat de hele kunst erin om binnen dit strenge keurslijf een tafereel te schetsen of een emotie op te roepen. De canon werd gevestigd door de Japanse grootmeester BASHÔ (1644-1694).

Herman VAN ROMPUY, voorzitter van de Europese Raad, is een gepassioneerd beoefenaar van deze dichtvorm en schreef trouwens het voorwoord bij het boekje, dat verder ingeleid wordt door professor emeritus Sera DE VRIENDT.

Herman Van Rompuy
Ne Premier dei haiku's schraaft
In 't land van Magritte

Bij een goede haiku kan men, na hem te hebben gelezen, nog even dagdromen en in gedachten wegmijmeren. Bijvoorbeeld over het graf van de Franse surrealist Georges BRAQUE (1882-1963), torenhoog boven de zee op een krijtrots nabij Dieppe :

Varengville sur Mer
Ne vougel in blaa stintjes
Op 't graf van Georges Braque

Varengville sur Mer
Un oiseau en petites pierres bleues
Sur la tombe de Georges Braque

En nog enkele fraaie voorbeelden van uiteenlopende aard :

Wallons et Flamands
Klouchéons bien et mélangeons
Manneken Pis naît

Walen en Vlamingen
Schudden en mengen
Manneken Pis is geboren

Tous un verre en main
Et ils chantent tous ensemble
Entends le bonheur

Een glas in de hand
Zingen zij eenstemmig
Hoor het geluk

Hoeft het gezegd dat haiku's aanstekelijk werken ? Het duurt dan ook niet lang of we kregen er enkele mooie toegestuurd, nooit voorheen gepubliceerd, van Mark QUINTELIER, penningmeester van de Academie van het Brussels :

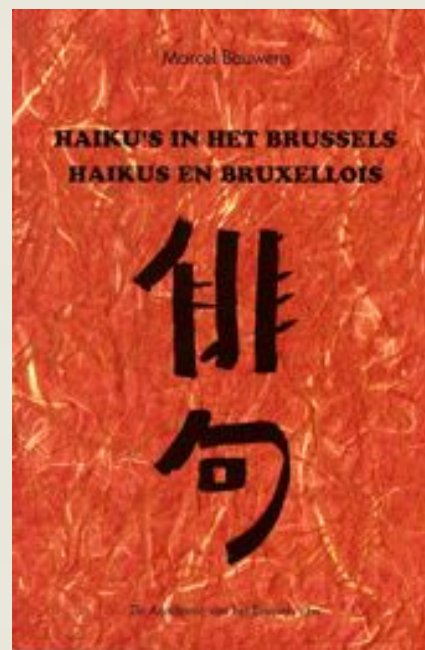
Muzeek verzoet vuil
Muzikante spreike ni
Ze zinge altaaid

en van Claude LAMMENS , van het Brussels Volkstejoeter :

Bourelingske schriefft
Spettelt werm in main and
Mainen ieste Ket

Het is nu wachten op de eerste haiku over het Goudblommeke in Papier. Publicatie gegarandeerd !

"Haiku's in het Brussels/Haikus en Bruxellois" , Academie van het Brussels , Leopoldstraat 25 , 1000-Brussel Mail acavhb@hotmail.com
Prijs 10 € , te koop bij Standaard , Passa Porta , FNAC , bij de betere boekhandel en op www.avhb.be ISBN 9789081412101 (mdr)

Mariën, photographe et pornographe irrévérencieux

Marcel Mariën (Anvers, 1920 - Bruxelles, 1993)

A quinze ans, cancre pratiquant, Marcel Mariën abandonne ses études à l'Athénée d'Anvers pour entrer comme apprenti dans un laboratoire photographique. Il y apprend, sans grand enthousiasme, le métier sur le tas : « Je ne devais, à vrai dire, pas apprendre grand-chose, étant utilisé comme ouvrier à tout faire. Je développais, fixais, séchais et déchiquetais les effigies béâtes d'une foule stupide allant des nouveaux mariés souriants au bébé nu sur sa peau de mouton, lequel bébé disparaîtrait plus tard en communiquant, puis quelques années après en marié avant d'engendrer à son tour. » Un an plus tard, Mariën claque la porte et s'installe comme photographe indépendant, mais l'affaire capote rapidement, faute d'expérience. Il met son inactivité à profit en lisant beaucoup, des poètes comme Paul Eluard, René Char et André Breton qui l'amène tout naturellement au Surréalisme.

C'est ainsi qu'en 1937, il n'a que dix-sept ans lorsqu'il rencontre René Magritte qui le prend sous son aile et lui présente Paul Colinet, Paul Nougé et Louis Scutenaire, tous membres du groupe surréaliste bruxellois. Mariën qui a installé une petite chambre noire dans la maison familiale, commet aussitôt ses premiers collages et des photographies de nus féminins surchargés de mots qui lui valent de participer, cette même année, à l'exposition surréaliste montée à Londres par E.L.T. Mesens.

Rue des Alexiens

En décembre 1951, il embar-

que sur un cargo suédois qui livre des fruits aux Antilles, où il rencontrera Michel Leiris. Revenu en 1953, l'enfant « prodige » est chaleureusement accueilli par ses anciens complices qui lui offrent un banquet à « La Fleur en Papier Dorée », c'est à l'issue de ce dernier que fut prise la fameuse photo devant l'établissement de la rue des Alexiens : Gérard van Bruaene, le propriétaire adoube le revenant. Derrière eux, Camille Goemans, les Scutenaire, les Magritte, Mesens et

procédé que j'ai expérimenté pour la première fois au cours de l'été 1964. Manoeuvrant à l'estime une paire de ciseaux, je découpais une image de magazine ; elle représentait un couple de profil, l'homme étant sur le point d'embrasser sa partenaire. Le hasard fit que l'image mutilée, à laquelle je m'arrêtais, découvrait maintenant une femme hurlant de

La Cerisaie 1984 © estate Marcel Mariën - Courtesy Quadri Gallery

Colinet copieusement restaurés, sourient volontiers à l'objectif.

Il fonde la revue Les Lèvres Nues en 1954, laquelle véhiculera au fil des années ses créations : collages, objets, photographies et «étrécissements», un néologisme exprimant « les résultats d'un

terreur, la main de l'homme posée sur son cou paraissant la serrer à la gorge. »

La femme toujours : vierge et putain

En 1984, il publie "Le Sentiment photographique", dans lequel on découvre « Antiportrait » ainsi décrite par son - >>

Pygmalion : «On a tiré d'elle tant de portraits qu'elle se demande ce qu'elle fait encore parmi eux.» et une variante de «La Cerisaie»: «A court de dithyrambes et de métaphores, le Sage énamouré suspend de vraies cerises aux vrais seins de sa bien-aimée. (...)

Alors, dans le silence munificent où rosissait l'élue, il ne lui resta que la ressource d'avancer la main et de la toucher. »

Un an plus tard, paraît chez Loempia, "La Femme" entrouverte, cent photographies investissant *ad nauseam* le corps féminin et les phantasmes de son auteur. Est-ce une question d'âge, Mariën va délibérément s'enfoncer dans un grand œuvre pornographique qu'il essaiera d'analyser en 1988 dans son texte « Pornographie pour tous ». Il fait le pèlerinage jusqu'en Hollande,

dans les fameux Sex-shops, emplissant son caddie de revues colorées : « Je fus surpris par les progrès accomplis dans ce domaine, la perfection photographique de certains magazines, et leur raffinement dans la précision et dans la couleur », se lançant désormais dans les « élongations » où le vide joue un rôle aussi important que le fragment révélé, le spectateur entrant de plain pied dans un voyeurisme délibéré et consenti.

Couper le cordon

Mariën n'exposera pour la première fois à Bruxelles qu'en avril 1967. Est-ce un hasard si c'est à la veille de la mort de son maître et ami, René Magritte qui décédera le 15 août ? Mais dorénavant le cordon est coupé, outre les collages et les montages, Mariën s'installe une chambre noire à demeure, engage des modèles occasionnels et début des années 80' se lance à fond dans la photographie, tout d'abord en noir et blanc avant d'aborder la couleur. Elles feront de plus en plus l'objet d'expositions propres et dès 1985, il est invité dans «L'Amour fou» à Washington, suivi d'«Explosante fixe» à Paris, deux manifestations phares consacrées à la photographie et au surréalisme international.

Iconoclaste irrévérencieux cet héritier de Dada a (mal)-traité et adoré la Femme qu'il avait, telle une chimère, poursuivi toute sa vie à travers collages, objets et icônes photographiques.

(Ben Durant)

Historien de l'art & animateur de la galerie Quadri à Bruxelles

www.galeriequadri.be

Galerie Quadri - 105, avenue Reine Marie-Henriette - 1190 Bruxelles - 02 640 95 63

Antiportait, 1984 © estate Marcel Mariën - Courtesy Quadri Gallery

Colofon:

Redactie/Rédaction: Danny Verbiest, Monique Vrins, Jan Beghin & Mich De Rouck

Met bijdragen van / Collaborateurs: Monique Vrins, Mich De Rouck, Ben Durant & Danny Verbiest

Foto's/Photos: Monique Vrins, Georges Thiry, Danny Verbiest e.a.

Verzending/Expedition: Paul Merckx

Verantw. uitg./Edit. resp.: Danny Verbiest - Cellebroersstraat 53/55 - 1000 Brussel

Redactie/Rédaction: <danny.verbiest@skynet.be>

Magazine van de Coöperatieve Vennootschap "Het Goudblommeke in Papier"
Bulletin d'information de la Société Coopérative "La Fleur en Papier Doré"

Zageman

Elke kroeg die naam waardig beschikte destijds over een zageman : een lichtjes gebogen , plat figuurtje van hout of metaal

(blik), in de vorm van een mannetje met een zaag. Onderaan bevond zich een tegengewicht, zodat het op de rand van de toogkast kon schommelen. Als de laatste toogplakkers een beetje te lang bleven zeveren, gaf de cafébaas een tik tegen de zageman, die begon te balanceren. Dat was het signaal dat het tijd werd om naar huis te gaan of elders te gaan zagen.

Volgens bepaalde bronnen* was de zageman oorspronkelijk een stuk speelgoed dat men liet wiebelen om babies in hun wiegje bezig te houden. Het is onduidelijk of het speelgoed later een cafébestemming kreeg, dan wel of het andersom gegaan is. In het Duitse Erzgebirge, bij de Tsjechische grens, bestaat er nog een volkse traditie van houtsnijkunst. Daar blijkt vandaag nog een heel assortiment van deze figuurtjes gemaakt te worden: ruiters, vissers, engeltjes...

Maar ook buiten Europa zijn dergelijke bewegende objecten bekend, ten getuige daarvan deze prachtige "zagevogel" uit Peru (zie foto rechts) Zagemannen - althans deze figuurtjes - zijn uit het cafébeeld verdwenen. Af en toe kan men nog een exemplaar aantreffen in een heemkundig museum. In de zestiger jaren van vorige eeuw was er in het Brusselse nog een ambachtsman die er vervaardigde en ze op markten verkocht als sier-

voorwerpen.

Oudgedienden zullen zich herinneren dat er vroeger ook in het Goudblommeke een zageman was. Waar is hij gebleven ? Ontvreemd ? Aan een verzamelaar verpatst ?

Opsporing verzocht : iedereen die inlichtingen kan verstrekken over deze geheimzinnige verdwijning is welkom bij de redactie van dit magazine.

(mdr)

*met dank aan Rob Belemans, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, www.faronet.be

Het Zusterken

Op onze schoorsteen, onder "Ole Com Bove", staat een bronzen plaat met een afbeelding van een "witkapzuster", die een zieke verzorgt, erop. Volgens verschillende bronnen wijst deze op de toenmalige aanwezigheid van een vondelingenschuif. Maar wanneer men daarnaar op zoek gaat vindt men geen enkel bewijs. Een foto van Georges Thiry (met de schilder Albert Beeldens, vriend van van Bruaene erop) geeft misschien wel de echte uitleg. De plaat hing toen op de voorgevel met daarboven "Kamer van Retorica - Het Zusterken van Liefde". Dit uithangbord verwees dus waarschijnlijk alleen naar de naam van de Rederijkerskamer die in "Het Goudblommeke in Papier" haar stek

had. (d.v.)

